

ת"פ 37468/02/21 - מדינת ישראל נגד ח'ליל חוסיני

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 37468-02-21 מדינת ישראל נ' חוסיני

בפני כבוד סגן הנשיא ירון מינטקביץ
בעניין: מדינת ישראל ע"י גב' טל אוחנה, מתמחה

המאשימה

נגד

ח'ליל חוסיני ע"י עו"ד מאהר חנא

הנאשם

גזר דין

רקע

הנאשם היה בשנת 2018 בעל עסק לסחר באלומיניום אשר פעל כעוסק מורשה.

על פי האישום הראשון, בתקופה שבין החודשים אפריל לאוקטובר 2018 ניכה הנאשם שלא כדין מס תשומות תוך שימוש ב- 33 חשבוניות כוזבות של עוסקים וחברות עמם לא ביצע כל עסקה, וזאת על מנת להתחמק מתשלום מס אמת. הסכום הכולל של החשבוניות הכוזבות שכלל הנאשם בדוחותיו היה מעל 2.9 מיליון ש"ח וסכום המס הכולל שנבע מהן היה 430,080 ש"ח.

על פי האישום השני, בחודשים נובמבר ודצמבר 2018 הוציא הנאשם ללקוחותיו 22 חשבוניות אשר סכום המס הכולל שהיה גלום בהן היה 248,694 ש"ח, אך לא דיווח על החשבוניות במועד ולא שילם את המס, אותו גבה מלקוחותיו.

בשל כך הורשע הנאשם ב- 33 עבירות של ניכוי מס תשומות ללא מסמך כדין בכוונה להתחמק מתשלום מס וב- 22 עבירות של הוצאת חשבונית מבלי לשלם את המס הכלול בה.

טיעוני הצדדים

ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם ולנזק אותו גרם לקופה הציבורית, לאור העובדה שחוב המס לא שולם. לאור אלה ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם את המעשים מושא האישום הראשון הוא מאסר לתקופה שבין ששה חודשים ל- 18 חודשים והמתחם למעשים מושא האישום השני הוא מאסר לתקופה שבין ארבעה לתשעה חודשים.

באיזון שבין הודאת הנאשם והעדר הרשעות קודמות ובין העובדה שחוב המס לא שולם, ביקשה להשית על הנאשם 15 חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס בסך 30,000 ש"ח.

ב"כ הנאשם הפנה לכך שהנאשם הוא אדם נורמטיבי, אשר כל חייו ניהל אורח חיים יצרני ופעיל, והתפתה לבצע את העבירות בשל הצעות מפתות שהוצעו לו, אותן כינה "מלכודת דבש". עוד הפנה לכך שהנאשם נשוי ואב לשני ילדים, המגדל לצד ילדיו את את חמשת ילדיה של אשתו מנישואין קודמים, הרואים בו אב.

לצד זאת הפנה הסניגור למצבו הכלכלי הקשה של הנאשם ובעיות רפואיות מהן הוא סובל, ונתונים אישיים אחרים. לאור אלה, ביקש להסתפק בהטלת עונש בו יישא הנאשם בדרך של עבודות שירות, וטען כי עונש זה מתיישב עם המתחמים להם טענה המאשימה.

הנאשם הביע חרטה על מעשיו, ואמר כי מלבד המעשים מושא האישומים בהם הודה והורשע, כל חייו הלך בדרך הישר. לצד זאת סיפר על חייו האישיים והוסיף כי לאחרונה החל לעבוד כטכנאי בחברת מיזוג אויר ובמקביל פנה לרואה חשבון על מנת להסדיר את חובו.

לאור דברים שעלו בישיבת הטיעונים לעונש, מתן גזר הדין נדחה בחצי שנה, על מנת לאפשר לנאשם להגיע להסדר עם הרשויות ביחס לפריסת חובו. בתום התקופה עלה, כי הנאשם לא הסיר את מחדליו וחוב המס נותר כפי שהיה.

מתחם העונש ההולם

בשים לב לכך שהעבירות בהן הורשע הנאשם בוצעו בפרק זמן של מספר חודשים, במסגרת אותו עסק ופגעו באותם ערכים מוגנים, מדובר במעשה עברייני אחד לצורך קביעת המתחם ולא ראיתי לקבוע מתחמים נפרדים לכל אישום.

חומרת מעשי הנאשם ברורה: הנאשם ביצע עסקאות וגבה מלקוחותיו את סכום המס הגלום בהן. במקום להעביר את סכום המס לקופת המדינה, כפי שאמור היה לעשות, השאיר אותו תחת ידו, ולשם כך השתמש בכ- 30 חשבוניות כוזבות של חברות ועוסקים שונים. לצד זאת, הנאשם נמנע מלדווח על עסקאות אותן ביצע. באופן זה התחמק הנאשם מתשלום מס בסכום כולל של כ- 678,000 ש"ח.

שני ערכים מוגנים נפגעו בשל מעשי הנאשם, ערך השוויון בנטל המס וערך הפגיעה בקופה הצבורית. המעשים גרעו מן הקופה הצבורית סכום ניכר אשר עד היום לא שולם, וניתן להניח שגם בעתיד לא יגבה.

מלבד חומרת העבירות ופגיעתן בערכים מוגנים חשובים, אלו עבירות אשר הפתוי לבצען גדול וסיכויי גילויין נמוכים. לפיכך מדיניות הענישה שולחאמורה להרתיע נאשמים מבצוע עבירות דומות.

לענין הערכים המוגנים, ר' למשל 3641/06, צ'צ'קס נ' מדינת ישראל.

"בית-משפט זה חזר והדגיש לאורך השנים את החומרה שבה יש להתייחס לעבריינות כלכלית, ועבריינות מס בכלל זה, נוכח תוצאותיה ההרסניות למשק ולכלכלה ולמרקם החברתי, ונוכח פגיעתה הקשה בערך השוויון בנשיאת נטל חובות המס הנדרש לצורך מימון צרכיה של החברה ולפעילות התקינה של הרשויות הציבוריות. העבריינות הכלכלית, ועבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מירמה מתוחכמים, קשים לאיתור."

לעתים רבות מתיחסת החברה בסלחנות לעברייני מסים, כאילו אין במעשיהם חומרה או פסול מוסרי או ערכי - ולא היא. המנעות תשלום מסים חותרת תחת ערכים חברתיים בסיסיים של שוויון בנשיאה בנטל ומכל בחינה שקולה לשליחת יד לקופת הציבור. משכך, נקודת המוצא היא, כי יש לראות את עברייני המסים ככל עברייני אחר השולח יד ברכוש חברו -

בהבדל שסיכויי תפיסתו של עבריין המסים נמוכים יותר ורווחיו לרוב גבוהים יותר מאלו של גנב "רגיל", והוא אף אינו משלם את מחיר ההוקעה החברתית אותו משלם עבריין רכוש אחר. לפיכך, על מדיניות הענישה לתת ביטוי לקלון שבעבירות מסים ולכך שאין הבדל בין מי שמתחמק מתשלום מס אמת ובין מי ששולח יד לרכוש חברו.

ר' בהקשר זה רע"פ 7135/10 חן נ' מדינת ישראל, בפסקה יא':

"יש המתפתים לראות עבירות מס, שאין הנגזל האינדיבידואלי בהן ניצב לנגד העיניים והרי הוא הציבור כולו, 'חסר הפנים' כביכול - במבט מקל. לא ולא. אדרבה, בית משפט זה, עוד משכבר הימים, ראה אותן בחומרה וקבע 'כמדיניות רצויה, שלא לאפשר ריצוי עונש מאסר בעבודות שירות כשהמדובר בעבירות פיסקליות' (ע"פ 4097/90 בוירסקי נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] מיסים ה(1); שציטטה המשיבה). אכן, רבים מעברייני המס הם אנשים שייראו כנורמטיביים ביסודם, אשר לא ישלחו יד לכיס הזולת - אך אינם נרתעים משליחת יד לכיס הציבורי. לכך מחיר בענישה" (ראו בנוסף: רע"פ 74/13 חלילו נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (17.4.2013); רע"פ 7790/13 חיים נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (20.11.2013); רע"פ 5358/12 שוקרון נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (10.7.2012)).

פסיקה עקבית קובעת, כי בעבירות מסים יש להחמיר עם העבריינים לשם הרתעה, בשל הקלות שבביצוע העבירות והקושי לאתר מבצעה. בפסיקה ניתן דגש על הערך החברתי העומד בבסיס החובה לשלם מסים ולשאת בנטל הכללי ועל הפגיעה החברתית והכלכלית הנגרמות כתוצאה מהן. כן נפסק לא אחת, כי לנסיבות האישיות של העבריין יש משקל נמוך. ר' למשל רע"פ 7964/13, יוחנן רבינשטיין נ' מדינת ישראל (פסקה 9):

חומרתן של עבירות המס נעוצה בפגיעתן הקשה בערך השוויון, העומד ביסוד חובת תשלום המס. ההתחמקות הבלתי חוקית מתשלום מס אמת, מגדילה את עול המס המוטל על אזרחי המדינה, והיא פוגעת בקופה הציבורית. אין צריך לומר, כי באותה שעה, המתחמק ממס נהנה משירותיה של המדינה, הממומנים מכיסיהם של אזרחים שומרי חוק. חומרה זו היא שהביאה למדיניות ענישה מחמירה הנלווית לעבירות המס, ובמסגרתה יש לבכר את האינטרס הציבורי על פני שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות של המבקש ולקשייו הכלכליים. ככלל, הרשעה בעבירות מס תגרוור אחריה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריא לצד הטלתו של קנס כספי, אשר נועד לפגוע בכדאיות הכלכלית של ביצוע העבירות.

ר' גם רע"פ 977/13 אודיז נ' מדינת ישראל:

"בית משפט זה כבר קבע, לא אחת, כי עבירות המס מתאפיינות בחומרה יתרה נוכח פגיעתן הישירה- בקופה הציבורית, והעקיפה- בכיסו של כל אזרח, ולאור חתירתן תחת ערך השוויון בנשיאת נטל המס [...] לאור הלכה זו הותוותה בפסיקה מדיניות הענישה, לפיה יש לגזור את דינם של עברייני המס תוך מתן הבכורה לשיקולי ההרתעה, ולהעדיף על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם [...]. עוד נקבע, כי בגין עבירות אלו, אין להסתפק, ככלל, בהשתת עונש מאסר, אשר ירוצה בעבודות שירות, אלא יש למצות את הדין עם העבריינים באמצעות הטלת עונש מאסר בפועל, המלווה בקנס כספי".

וכן ר' רע"פ 3446/18, רע"פ 5060/04, הגואל, רע"פ 4791/08, כהן, רע"פ 7450/09, רע"פ 2843/11, אבו עיד,

עפ"ג 2444-03-11, ג'בר, רע"פ 7790/13, חיים, רע"פ 1866/14, אופיר זקן, רע"פ 5064/14, רבחי נתשה נ' מדינת ישראל, רע"פ 2259/16, חנוכיב, עפ"ג 19411-05-18, אבו עוואד ופסיקה דומה רבה.

בקביעת מתחם העונש יש להביא העובדה שתוך חודשים ספורים השתמש הנאשם במעל 30 חשבוניות כוזבות של חברות ועוסקים שונים, ואת הסכום שנגזל באופן זה מקופת המדינה.

לאור אלה, מתחם העונש ההולם את מכלול העבירות הוא מאסר, לתקופה שבין תשעה חודשים ועד שנתיים.

נסיבות אשר אינן קשורות לעבירה

הנאשם נשוי ואב לשני ילדים, ומגדל גם את חמשת ילדיה של אשתו מנישואין קודמים. אין לחובתו הרשעות קודמות ומהטיעונים עלה כי מעבר לאירועים מושא כתב האישום, ניהל אורח חיים נורמטיבי, וכיום הוא עובד כטכנאי שכיר בחברת מיזוג אויר.

כאמור למעלה, חוב המס לא שולם.

דין והכרעה

לזכות הנאשם זקפתי את הודאתו במיוחס לו ואת העובדה כי מדובר בהרשעתו הראשונה ומלבד כישלונו בעבירות בהן הורשע, ניהל אורח חיים נורמטיבי ויצרני והתפרנס בכבוד וביושר.

לחובת הנאשם זקפתי את העובדה שעד היום לא שילם את חוב המס. המדובר בנתון משמעותי בתיקי מס, שכן הבעת החרטה של עברין מסים אמורה להתבטא בראש ובראשונה בתשלום חוב המס - ובמיוחד דברים אמורים במי שגרע מקופה המדינה סכום של מעל 670,000 ש"ח.

גם אם אצא מהנחה שחוב המס לא שולם בשל חסרון כיס של הנאשם, אין בכך כדי להקל עם הנאשם. ר' למשל רע"פ 5557/09, שוסטרמן נ' מדינת ישראל, שם נפסק בעניינו של מי שקיבל הפטר מתשלום חוב מס:

בית משפט זה ציין פעמים רבות, כי בעבירות כלכליות ועבירות המס בכלל זה, על מדיניות הענישה לשקף את הסכנה הגדולה הטמונה בהן לפרט ולציבור כאחד, ואת יסוד ההרתעה הנדרש ביחס לביצועה (ראו בעניין זה ע"פ 6474/03 מלכה נ' מדינת ישראל, פ"ד נח(3) 721, 727 (2004); ע"פ 624/80 חברת וייס ורנסט נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(3) 211, 217-218 (1981)). נטיית בתי המשפט ליתן משקל להסרת המחדל על ידי העברין מטרתה להפחית את חומרת המעשים בדיעבד בכך שלפחות החסר בקופה הציבורית שנוצר עקב העבירות נרפא. ברי כי ככל שחסר זה בקופה הציבורית נותר, אף אם מסיבה זו או אחרת אין עוד אפשרות לגבות אותו מעובר העבירה במישור האזרחי, לא ניתן לראות בכך הפחתה בחומרת המעשים ולראות בכך משום "הסרת המחדל" במישור שיקולים זה.

ר' גם רע"פ 7773/16, חננאל נ' מדינת ישראל, מיום 26.10.16, שם נפסק:

אציין, בהקשר זה, כי צדק בית משפט השלום בקביעתו כי את אי-הסרת המחדל מצידו של המבקש יש לשקול כשיקול רלוונטי לחומרה, ואין לקבל את הטענה כי אין לנתון זה כל משקל, אך בשל כך

שאין ביכולתו של המבקש להסיר את מחדלו.

במקרה שלפני נכון עוד יותר שלא לתת משקל לסיבה מדוע לא שולם חוב המס, שהרי המס נגבה על ידי הנאשם מלקוחותיו והוא היה אמור להעבירו לקופת המדינה. הנאשם בחר להשאיר את סכום המס תחת ידו, ובין היתר השתמש לשם כך בחשבוניות כוזבות. משכך, הנאשם אינו יכול להשמע בטענה שכיום אינו יכול לשלם את חובו. ר' בהקשר זה רע"פ 4844/00 ברקאי נ' מדינת ישראל:

"במהלך פעילותו הכלכלית של הפרט עוברים תחת ידיו - כתוצאה מן הדרך שבה נגבים מס ערך מוסף ומס הכנסה - כספים המגיעים לרשויות המס. כך מופקדים בידי העוסק סכומי מס הערך המוסף הנקובים בחשבוניות מס שהוציא למי ששילם לו עבור שירותיו, ובידי המעביד מופקדים סכומי מס הכנסה שאותם ניכה במקור משכר עובדיו, ובענף הבנייה גם מסי הכנסה שנוכו מתשלומים לקבלני משנה. למי שבידיו הופקדו כספים אלו אין זכות להשתמש בהם למטרותיו... יוצא אפוא כי על-פי תכליתם, האיסורים הפליליים על הימנעות מהעברת מסים שנגבו משתרעים גם על מצבים שבהם לפרט עומדת אך ברירה בין עיכוב כספי המסים בידי לבין התמוטטות הכלכלית. שכן, לפרט אין זכות לבסס את המשך פעילותו העסקית על כספים שאינם שייכים לו. על-כן יש לקבוע כי ההגנות של "הצדק סביר" ונקיטת האמצעים הסבירים או הנאותים למניעת העבירה אינן חלות אף אם העיכוב בהעברת כספי המסים נבע ממצוקה כלכלית קשה שהותירה בפני הפרט אך בחירה בין העברת כספי המסים, שאינם שייכים לו, לבין קריסתו הכלכלית."

וכן ר' רע"פ 7504/08, מלמד נ' מדינת ישראל.

לאור האמור למעלה, ראיתי להשית על הנאשם עונש מאסר בשליש התחתון של המתחם אותו קבעתי.

לפיכך גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

- א. שנה מאסר בפועל. הנאשם יתייצב למאסר ביום 6.11.22. מהעונש ינוכו ימי מעצר, ככל שהיו כאלה, ועל הצדדים להגיש הודעה מתואמת בעניין זה.
- ב. ששה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא פשע תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ג. שלושה חודשי מאסר, בו לא יישא אלא אם יעבור עבירה על חוק מס ערך מוסף או פקודת מס הכנסה שהיא עוון תוך שלוש שנים מיום שחרורו מהמאסר.
- ד. קנס בסך 18,000 ש"ח או שלושה חודשי מאסר תמורתו. הקנס יפרס ל-18 תשלומים שווים. תשלום ראשון עד יום 1.1.24. יתר התשלומים עד הראשון בחודשים שלאחר מכן. לא ישולם תשלום במועד, תעמוד היתרה לפרעון מיידי.

הנאשם יתאם כניסתו למאסר עם ענף אבחון ומיון של שירות בתי הסוהר: פקס 08-9193314, דואר אלקטרוני MaasarN@ips.gov.il, טלפון: 074-7831077 או 074-7831078.

ככל שלא יקבל הנאשם הנחיה אחרת, עליו להתייצב עד השעה 9:00 במתקן המעצר בכלא ניצן ברמלה עם תעודה מזהה והעתק גזר הדין.

החוב מועבר למרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה, בהתאם למועדים והתשלומים שנקבעו למעלה. ניתן יהיה לשלם את הקנס כעבור שלושה ימים מיום מתן גזר הדין לחשבון המרכז לגביית קנסות, אגרות והוצאות ברשות האכיפה והגבייה באחת מהדרכים הבאות:

- א. בכרטיס אשראי - באתר המקוון של רשות האכיפה והגבייה, www.eca.gov.il
- ב. מוקד שירות טלפוני בשרות עצמי (מרכז גבייה) - בטלפון *35592 או בטלפון 073-2055000
- ג. במזומן בכל סניף של בנק הדואר - בהצגת תעודת זהות בלבד (אין צורך בשוברי תשלום).

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום.

ניתן היום, י' אלול תשפ"ב, 06 ספטמבר 2022, בנוכחות הצדדים.